

Mikołaj Data

Urząd Komunikacji Elektronicznej
ul. Giełdowa 7/9
01-211 Warszawa

Wniosek

Dotyczy: wniosku o zajęcie stanowiska interpretacyjnego w zakresie uprawnień do obsługi urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej w świetle ustawy Prawo komunikacji elektronicznej.

Działając jako twórca projektu społecznego „Radio w Plecaku”, zajmującego się edukacją techniczną oraz popularyzacją łączności radiowej w terenie, zwracam się z prośbą o wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących nowych regulacji wprowadzanych ustawą z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. 2024 poz. 1221), zwanej dalej „PKE” w odniesieniu do interpretacji Ministerstwa Cyfryzacji.

Wniosek kieruje w celu ustalenia stanu prawnego dotyczącego możliwości praktycznej nauki obsługi urządzeń nadawczych przez osoby nieposiadające zdanego egzaminu i rozwianie wątpliwości prawnych związanych z tematem pozwoleń.

W dniu 04.01.2026 złożyłem wniosek o zajęcie stanowiska przez Ministerstwo Cyfryzacji (zał. 1, 2) w sprawie sposobu praktycznego edukowania radioamatorów. Chciałbym zapoznać się również z opinią Urzędu Komunikacji Elektronicznej w ww. sprawie, jako organu wykonawczego.

I. Analiza stanu prawnego i identyfikacja problemu

Zgodnie z art. 138 ust. 1 PKE, używanie urządzenia radiowego wymaga posiadania pozwolenia radiowego (Dz.U. 2024 poz. 1221). Jednocześnie projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie pozwoleń dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej w § 3 ust. 2, § 5 ust. 2 oraz § 6 ust. 2 przewiduje wydawanie pozwoleń osobom prawnym, pod warunkiem wskazania osoby fizycznej posiadającej odpowiednie pozwolenie radiowe lub świadectwo operatora, odpowiedzialnej za pracę stacji (Rządowe Centrum Legislacji, 2024). W tym stanie prawnym pojawia się istotna luka interpretacyjna dotycząca definicji „użytkownika” urządzenia w przypadku stacji klubowej lub edukacyjnej.

- **Pytanie 1:** Czy w świetle art. 138 ust. 1 PKE oraz projektowanych przepisów rozporządzenia dotyczących służby radiokomunikacyjnej amatorskiej, za „użytkownika urządzenia radiowego” należy uznać wyłącznie osobę fizyczną imiennie wskazaną w pozwoleniu radiowym (osoby wskazane we wniosku o wydanie pozwolenia, w przypadku pozwoleń na osobę prawną) jako odpowiedzialną za pracę stacji, czy również inne osoby fizyczne działające pod jej bezpośrednim nadzorem?

- **Pytanie 2:** Czy pozwolenie radiowe wydane na osobę prawną, o którym mowa w § 3 ust. 2, § 5 ust. 2 oraz § 6 ust. 2 projektu rozporządzenia, uprawnia do pracy stacji amatorskiej w sytuacji, gdy fizycznym operatorem urządzenia radiowego jest osoba inna niż wskazana we wniosku o pozwolenie, działająca pod nadzorem osoby posiadającej wymagane świadectwo operatora lub pozwolenie radiowe?
- **Pytanie 3:** Czy w obowiązującym stanie prawnym dopuszczalne jest prowadzenie pracy stacji amatorskiej w ramach działalności szkoleniowej lub edukacyjnej, w której osoba nieposiadająca jeszcze pozwolenia radiowego wykonuje czynności operatorskie pod bezpośrednim nadzorem osoby uprawnionej, bez naruszenia art. 138 ust. 1 PKE?
- **Pytanie 4:** Czy UKE dostrzega, że obecne przepisy nie rozróżniają pojęcia operatora samodzielnego od operatora działającego pod nadzorem, i czy planowane jest doprecyzowanie tej kwestii w celu umożliwienia legalnego szkolenia praktycznego przyszłych radioamatorów, przez osoby posiadające pozwolenie radiowe?
- **Pytanie 5:** Czy według UKE opinia ministerstwa jest zasadna i nie stoi w sprzeczności z obecnie obowiązującymi i projektowanymi przepisami?

II. Problemy praktyczne – edukacja i szkolenie

Organizacje krótkofalarskie (np. kluby harcerskie, lub nieformalne inicjatywy jak Radio w Plecaku) stają przed dylematem: w jaki sposób legalnie szkolić przyszłych operatorów, skoro:

1. Stacja posiada pozwolenie.
2. Osoba szkolona nie posiada jeszcze pozwolenia radiowego.
3. Proces dydaktyczny wymaga praktycznego zapoznania się z procedurą nawiązywania łączności przed egzaminem.

Obecne brzmienie przepisów nie rozróżnia „samodzielnego operatora” od „operatora nadzorowanego”. Może to prowadzić do absurdalnej sytuacji, w której uczeń pod okiem licencjonowanego instruktora nie może legalnie obsługiwać stacji amatorskiej, co czyni proces szkolenia teoretycznym i nieefektywnym.

Publikacja odpowiedzi Ministerstwa Cyfryzacji* wywołała wiele dyskusji w naszym środowisku nie tylko w temacie stacji edukacyjnych, ale także stacji klubowych, specjalnych, czy contestowych. Mamy nadzieję, że odpowiedź UKE pozwoli wypracować jednoznaczną interpretację prawa i rozwieje przynajmniej część wątpliwości.

* <https://radiowplecaku.pl/posts/jak-uczyc-nowych-krotkofalowcow/>

Z wyrazami szacunku

Mikołaj Data

Przedstawiciel społeczności “Radio w Plecaku”